

MAVESÅR HOS HEST

2025

Introduktion:

Mavesår er et almindeligt forekommende problem, der kan påvirke livskvalitet og ydeevne blandt heste i alle aldersklasser. Med denne brochure ønsker vi at medvirke til en bedre forståelse af mavesår hos heste, herunder årsager, symptomer, diagnose og forebyggelse. Bagerst i brochuren er der gjort plads til at du og din dyrlæge i fællesskab kan lægge en specifik plan for din hest.

Hvad er mavesår?

EGUS (Equine Gastric Ulcer Syndrome) er sår i slimhinden i hestens mave. Disse sår kan variere fra små overfladiske til dybere, mere alvorlige sår, der kan forårsage betydelige smerter og ubehag.

Anatomi

Hestens mave er opdelt i to hoveddele: den røde (kirtelholdige) og den squamøse (ikke-kirtelholdige) del.

- **Den røde del:** Også kaldet den glandulære del, indeholder en masse kirtler, der producerer mavesyre og fordøjelsesenzymer og er beskyttet af en tyk slimhinde.
- **Den hvide del:** Også kaldet den glandulære del, fungerer som lagerplads og er dækket af en forhornet slimhinde

EGGD vs. ESGD

Der findes to hovedtyper af mavesår hos heste, som adskiller sig i deres placering og årsager:

- **EGGD (Equine Glandular Gastric Disease):** Sår i den røde del. Årsagerne er ikke fuldt ud forstået, men stress spiller en vigtig rolle.
- **ESGD (Equine Squamous Gastric Disease):** Sår i den hvide del forårsaget af mavesyre.

Symptomer på mavesår

Det kan være udfordrende at opdage mavesår hos heste, da symptomerne kan variere. Eksempler på symptomer inkluderer:

- Smerter ved sadling (f.eks. ved stramning af gjord)
- Aggressivitet
- Nedsat appetit eller kræsenhed
- Modvilje under ridning
- Tilbagevendende kolik
- Ændret adfærd er det vigtigste og nogen gange eneste symptom, og her kender du som ejer din hest bedst.

Diagnose

Mavesår hos hest er en multi-faktoriel lidelse. Det kan derfor kræve en del detektivarbejde og tid at finde den primære årsag og her er det vigtigt med et godt samarbejde med din dyrlæge.

For at stille en sikker diagnose skal der laves en gastroskopi, hvor dyrlægen anvender en kikkert til at undersøge hele hestens maveslimhinde. Herved får man et tydeligt billede af, hvor sårene sidder og hvor dybe de er. Dette er især vigtigt senere, når man skal vurdere, om behandlingen har haft de ønskede resultater.

Sår i den hvide del

Management har stor betydning for behandling/forebyggelse af sår i den hvide del.

- **Fodring:** Grovfoder skal udgøre 1,5 % af hestens vægt i tørstof. Grovfoder kan være hø, halm (op til 50 % halm i daglig ration) eller wrap. Foderets indhold af grovfoder øger tyggetiden og spytdannelsen, hvilket hæver pH-en i maveindholdet. Samtidig dannes en "bolle" af strå, der beskytter den hvide del mod syreskader.
- **Stivelse** fra kraftfoder bør ikke overstige 2 g/kg kropsvægt/dag, da dette øger syreproduktionen og nedsætter spytdannelsen.
- **Regelmæssig fodring:** Hesten må maks. være uden foder i 4 timer i løbet af dagtimerne. Ved at forlænge ædetiden ved brug af for eksempel slowfeeder, hønet eller ved at mikse forskellige slags grovfoder, kan man forkorte den tid, hvor hesten er uden foder.

- **Ridning:** Hesten skal have grovfoder i maven under ridning for at beskytte den hvide del af mavesækken. Ved sår i den hvide del bør ridning i trav eller galop ikke overstige 40 min dagligt. Ved sår i den røde del skal hesten have minimum 2 hviledage om ugen.
- **Vand:** Kontinuerlig adgang til friskt og rent drikkevand er vigtig.

Sår i den røde del

Sår i den røde del af mavesækken menes at skyldes stress.

Stressfaktorer kan være flytning, transport, stævner, håndtering, larm, forholdet til andre heste, arbejdsintensitet og **smerter**.

Kroniske **smerter** menes at være den vigtigste stressfaktor, når det kommer til mavesår i den røde del af mavesækken.

Heste er dygtige til at skjule eller kompensere for smerter. Oftest ser man kun små ændringer i gang, holdning eller adfærd. Netop derfor viser flere undersøgelser, at de ofte rides med smerter uden at ejeren er klar over det, eller ønsker dette.

Hvis du ønsker at vide mere om smerter hos heste kan du finde vores brochure om dette ved at følge QR-koden.

MIN HEST:

Nuværende symptomer

Gastroskopi

Behandling

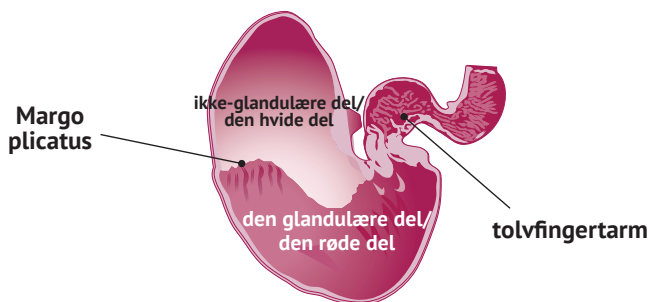
Medicinsk behandling

Ændringer i management

Andet

Dyrlæge

Dato for kontrolgastroskopi

For yderligere information omkring mavesår hos hest besøg vores hjemmeside på www.bimedanordic.com/support-material og se videoen om emnet.